

Львівський національний університет імені Івана Франка
Філологічний факультет
Кафедра польської філології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СУЧАСНА ПОЛЬСЬКА ПОЕЗІЯ

галузь знань	<u>03 Гуманітарні науки</u> (шифр і назва напрямку підготовки)
спеціальність	<u>035 Філологія</u> (шифр і назва спеціальності)
спеціалізація	<u>035.033 слов'янські мови та літератури</u> <u>(переклад включно), перша – польська</u> (назва спеціалізації)
факультет	<u>філологічний</u> (назва інституту, факультету, відділення)

Робоча програма з навчальної дисципліни «Сучасна польська поезія» для студентів за спеціальністю 035. Філологія. – Львів, 2023. – 11 с.

Розробник: Сливинський Остап Тарасович, доцент кафедри польської філології, канд. філол. наук, доцент.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри польської філології Львівського національного університету імені Івана Франка

Протокол № 1 від 31.08.2023 р.

В.о. завідувача кафедри польської філології

доц. Лозинська О.Г.

31.08.2023 р.

Затверджено Вченою радою філологічного факультету

Протокол № 1 від 31.08.2023 р.

31.08.2023 р.

Голова

доц. Крохмальний Р.О.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Напрямок підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Напрямок 0203 «Гуманітарні науки» <hr/> (шифр, назва)	Вибіркова	
Модулів – 2	Спеціальність: 035 Філологія <hr/> (шифр, назва)	<i>Рік підготовки:</i>	
Змістових модулів – 2	035.036 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – словацька, 035.035 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – сербська, 035.038 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – чеська, 035.033 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – польська	6-й	
Загальна кількість годин – 90		<i>Семестр</i>	
		11-й	
		<i>Лекції</i>	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4		16 год.	.
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		16 год.	.
		<i>Лабораторні</i>	
		--	--
		<i>Самостійна робота</i>	
		58 год.	
		ІНДЗ:	
	Вид контролю: залік		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить: 1/2

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу: показати студентам якнайповнішу картину розвитку поезії в Польщі після 1989 року до наших днів з урахуванням загальної культурної ситуації, історичного, суспільного та політичного контекстів. Одна з найважливіших цілей курсу – інтегрувати в одну достатньо універсальну картину різні моделі інтерпретування та класифікування творчості сучасних польських поетів, запропоновані провідними критиками, та розглянути їх як один з елементів пошуку найновішою польською літературою своєї динамічної ідентичності.

Для досягнення мети навчальної дисципліни в процесі її викладання необхідно вирішити такі **завдання**:

- показати значення і суть змін, які настали в польській літературі, зокрема, поезії, з падінням комуністичного режиму та початком побудови демократичного суспільства;
- накреслити основні напрями світоглядних та естетичних пошуків, які здійснюють поети;
- подати всю найважливішу інформацію про персоналії поетів, групи, середовища, видання та інші елементи, які формують поетичний процес у сучасній Польщі;
- накреслити історичні, політичні, суспільні контексти розвитку поезії в Польщі, а також зв'язки сучасних поетичних пошуків з польською і світовою літературною традицією;
- подати студентам методи інтерпретації сучасних поетичних текстів, навчити їх будувати стратегію інтерпретації.

В результаті вивчення курсу студенти повинні

знати:

1. персоналії авторів, літературні формації, середовища та групи, які відіграли найпомітнішу роль у розвитку польської поезії після 1989 року;
2. перебіг літературних дебатів у Польщі в 1990-2000-х роках, їхній вплив на літературну практику;
3. факти літературного життя Польщі означеного періоду: основні події, видання, їхній суспільно-історичний контекст;
4. особливості критичної рецепції польського поезії сьогодні, динаміку сучасної оцінки його найважливіших явищ.

вміти:

1. аналізувати особливості процесу поетичних пошуків у сучасній Польщі у власне польському, загально-європейському та світовому культурних контекстах, проводити синхронічні та діахронічні паралелі;
2. інтерпретувати тексти ключових представників новітньої польської поезії, використовуючи методології сучасної літературної критики.

<p>Програмні результати навчання (ПРН)</p>	<p>ПРН 3. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.</p> <p>ПРН 4. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.</p> <p>ПРН 5. Демонструвати розуміння фундаментальних принципів буття людини, природи, суспільства.</p>
---	---

	<p>ПРН 6. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.</p> <p>ПРН 7. Використовувати іноземну мову для організації ефективної міжкультурної комунікації.</p> <p>ПРН 8. Застосовувати філологічні знання для розв'язання професійних завдань.</p> <p>ПРН 9. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології, зокрема для вирішення стандартних завдань професійної діяльності.</p> <p>ПРН 10. Виділяти галузі філології й окреслювати коло їх основних проблем.</p> <p>ПРН 12. Знати історію мови і літератури, що вивчаються.</p> <p>ПРН 14. Створювати усні й письмові тексти різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.</p> <p>ПРН 16. Аналізувати й інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури й усної народної творчості, визначати їх специфіку й місце в літературному процесі.</p> <p>ПРН 17. Використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.</p> <p>ПРН 18. Здійснювати лінгвістичний та літературознавчий аналіз текстів різних стилів і жанрів.</p> <p>ПРН 19. Окреслювати основні проблеми дисциплін, що визначають конкретну філологічну галузь, пояснювати їх взаємозв'язок у цілісній системі знань.</p> <p>ПРН 20. Демонструвати знання з обраної філологічної спеціалізації: мовознавства, літературознавства, фольклористики, перекладознавства, прикладної лінгвістики.</p> <p>ПРН 21. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації).</p> <p>ПРН 22. Планувати і здійснювати дослідження в галузі філології на належному рівні.</p>
--	--

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I. Поезія бунту. Народження нової польської поезії в період падіння комуністичного режиму

Тема 1. Напередодні зламу: «нова дикція» у польській поезії другої половини 1980-х років. Явище «третього обігу». Творчість Пьотра Зоммера, Богдана Задури: від «нової дикції» до пошуків 2000-х років.

Основна література:

1. Burkot S. Literatura polska 1939-2009. – Warszawa, 2010.
2. Nasiłowska A. Literatura okresu przejściowego 1975-1996. – Warszawa, 2007.
3. Sommer P. Dni i noce. – Wrocław, 2009.
4. Zadura B. Kopiec kreta. – Wrocław, 2004.

5. Zadura B. Ptasia grypa. – Wrocław, 2002.

Тема 2. Явище поетичного «варваризму». Зародження журналу “Brulion” та його середовища. «О’гаристи» та «класицисти». Впливи Нью-Йоркської школи на поетів зламу 1980-х і 1990-х років у Польщі. Дискусії довкола нового мистецтва. «Присмерк романтичної парадигми».

Основна література:

1. Dunin K. Czytając Polskę. Literatura polska po roku 1989 wobec dylematów nowoczesności. – Warszawa, 2004.
2. Dunin-Wąsowicz P. Oko smoka. Literatura tzw. pokolenia bruLionu wobec rzeczywistości III RP. – Warszawa, 2000.
3. Po Wojaczku. “Brulion” i niezależni / Pod red. J. Klejnockiego. – Warszawa, 1992.

Тема 3. Творчість Марціна Светліцького: індивідуальний бунт, песимізм, соціальний критицизм. Розщеплення «я» на тлі втрати ілюзій. Драма дорослішання, ідея безповоротно втраченої чистоти. Критика суспільства дикого капіталізму та маніпулятивних мас-медіа.

Основна література:

1. Dunin-Wąsowicz P. Oko smoka. Literatura tzw. pokolenia bruLionu wobec rzeczywistości III RP. – Warszawa, 2000.
2. Gutorow J. Niepodległość głosu. Szkice o poezji polskiej po 1968 roku. – Kraków, 2003.
3. Świetlicki M. Czynny do odwołania. – Wołowiec, 2001.
4. Świetlicki M. Muzyka środka. – Kraków, 2006.
5. Świetlicki M. Pieśni profana. – Wołowiec, 1998.

Тема 4. Поетичне письмо Яцека Подсядла: «тотальна поезія», анархізм, боротьба проти «особливого статусу» поета.

Поезія як щоденник. Індивідуальна релігія. Діалектика взаємин із поетичною традицією

Основна література:

1. Klejnocki J., Sosnowski J. Chwilowe zawieszenie broni. O twórczości tzw. pokolenia "bruLionu" (1986-1996). – Warszawa, 1996.
2. Maliszewski K. Nowa poezja polska 1989–1999. Rozważania i uwagi. – Wrocław, 2005.
3. Podsiadło J. Wiersze zebrane. – Warszawa, 1998. – Т. 1, 2.

Змістовий модуль II. Постмодерні, неокласичні та неоавангардні пошуки в польській поезії 1990–2010-х років

Тема 5. Початки рефлексії над постмодернізмом у Польщі та її вплив на експерименти в поезії. Праці Владзімежа Болецького, Тадеуша Нича.

Постмодерні експерименти в поезії Анджея Сосновського, Тадеуша П’юро, Кшиштофа Сівчика. Інтелектуалізм та постмодерна гра.

Основна література:

1. Bolecki W. Polowanie na postmodernistów (w Polsce) oraz inne szkice. – Kraków, 1999.
2. Nycz R. Tekstowy świat. Poststrukturalizm a wiedza o literaturze. – Kraków: Universitas, 2003. – S. 11 – 30.
3. Siwczyk K. Emil i my. – Wołowiec, 1999.
4. Siwczyk K. W państwie środka. – Wrocław, 2005.
5. Sosnowski A. Taxi. - Wrocław, 2003.

Тема 6. Неокласицизм у польській поезії 1990-2000-х років: Кшиштоф Келер, Яцек Денель.

Джерела традиції, робота з поетичною формою. Ностальгія і стилізація.

Основна література:

1. Burkot S. Literatura polska 1939-2009. – Warszawa, 2010.
2. Dehnel J. Ekran kontrolny. – Wrocław, 2009.
3. Dehnel J. Najdziwniejsze. – Wrocław, 2019.
4. Śliwiński P. Przygody z wolnością. Uwagi o poezji współczesnej. – Kraków, 2002.
5. Tryksza A. Barbarzyńcy, klasycyści? Strategie wierszowe w najnowszej poezji. – Lublin, 2008.

Тема 7. Неолінгвізм у польській поезії 2000-х. Поетичні практики Ярослава Ліпшица, Марії Циранович, Йоанни Мюллер.

Неолінгвізм як форма неоавангарду. Робота з мовою. Авангардна традиція і постмодерний експеримент. Синтез мистецтв: поезія, музика, графіка і дизайн, перформанс. Часопис „Meble”.

Основна література:

1. Burkot S. Literatura polska 1939-2009. – Warszawa, 2010.
2. Cyranowicz M. denpresja. – Warszawa, 2009.
3. Lipszyc J. Mnemotechniki. – Warszawa, 2008.
4. Mueller J. intima thule. – Wrocław, 2015.

Тема 8 . Нова перформативна поезія: Ясь Капеля, Щепан Копит.

Соціальний протест і епатаж, політична заангажованість. Слем і сценічна поезія. Впливи реп- і хіп-хоп-культури.

Основна література:

1. Burkot S. Literatura polska 1939-2009. – Warszawa, 2010.
2. Kapela J. Życie na gorąco. – Kraków, 2007.
3. Kopyt S. wypisy dla klas pracujących. – Poznań, 2017.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

Модуль I												
Змістовий модуль 1. Поезія бунту. Народження нової польської поезії в період падіння комуністичного режиму												
Тема 1. Напередодні зламу: «нова дикція» у польській поезії другої половини 1980-х років.	12	2	2			8						
Тема 2. Явище поетичного «варваризму».	11	2	2			7						
Тема 3. Творчість Марціна Светліцького.	11	2	2			7						
Тема 4. Поетичне письмо Яцека Подсядла	11	2	2			7						
Разом – модуль I	45	8	8			29						
Модуль II												
Змістовий модуль II. Польсько-український літературний діалог після відновлення польської незалежності (1918 р.)												
Тема 5. Початки рефлексії над постмодернізмом у Польщі та її вплив на експерименти в поезії.	12	2	2			8						
Тема 6. Неокласицизм у польській поезії 1990-2000-х років.	11	2	2			7						
Тема 7. Неолінгвізм у польській поезії 2000-х.	11	2	2			7						
Тема 8 . Нова перформативна поезія.	11	2	2			7						
Разом – модуль II	45	8	8			29						
Усього годин	90	16	16			58						

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	П. Зоммер, вірші зі збірки „Dni i noc”; Б. Задура, вірші зі збірок „Kopiec kreta”, „Ptasia grupa”: інтерпретація	2
2.	М. Светліцький, “Dla Jana Polkowskiego”, „Pogo”, „Polska”, „...ska”; Мілош Беджицький, „Akslop”: опрацювання тексту	2

3.	М. Светлицький, вірші зі збірок „Pieśni profana”, „Czynny do odwołania”, „Muzyka środka”: робота з текстом	2
4.	Я. Подсядло, вірші зі збірок “Języki ognia”, „Arytmia”, „W lapanarkach smutny, w lapanarach śmieszny”, „Kra”: опрацювання тексту	2
5.	А. Сосновський, вірші зі збірки “Taxi”, К. Сівчик, вірші зі збірок “Emil i my”, “W państwie środka”: опрацювання тексту	2
6.	Вірші Я. Денеля зі збірок „Ekran kontrolny”, „Najdziwniejsze”: робота з текстом	2
7.	М. Циранович, вірші зі збірки “denpresja”, Я. Ліпшиц, вірші зі збірки “Mnemotechniki”, Й. Мюллер, вірші зі збірки “intima thule”: робота з текстом	2
8.	Я. Капля, вірші зі збірки „Życie na gorąco”, Щ. Копит, вірші зі збірки „wypisy dla klas pracujących”: робота з текстом	2
	Усього годин	16

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	П. Зоммер, вірші зі збірки „Dni i pose”; Б. Задура, вірші зі збірок „Kopiec kreta”, „Ptasia grupa”: інтерпретація	8
2.	М. Светлицький, “Dla Jana Polkowskiego”, „Pogo”, „Polska”, „...ska”; Мілош Беджицький, „Akslop”: опрацювання тексту	7
3.	М. Светлицький, вірші зі збірок „Pieśni profana”, „Czynny do odwołania”, „Muzyka środka”: робота з текстом	7
4.	Я. Подсядло, вірші зі збірок “Języki ognia”, „Arytmia”, „W lapanarkach smutny, w lapanarach śmieszny”, „Kra”: опрацювання тексту	7
5.	А. Сосновський, вірші зі збірки “Taxi”, К. Сівчик, вірші зі збірок “Emil i my”, “W państwie środka”: опрацювання тексту	7
6.	Вірші Я. Денеля зі збірок „Ekran kontrolny”, „Najdziwniejsze”: робота з текстом	8
7.	М. Циранович, вірші зі збірки “denpresja”, Я. Ліпшиц, вірші зі збірки “Mnemotechniki”, Й. Мюллер, вірші зі збірки “intima thule”: робота з текстом	7
8.	Я. Капля, вірші зі збірки „Życie na gorąco”, Щ. Копит, вірші зі збірки „wypisy dla klas pracujących”: робота з текстом	7
	Усього годин	58

7. Методи навчання

Вивчення сучасної польської поезії базується на застосуванні порівняльно-історичного, компаративного методу, а також культурологічних та соціологічних підходів у вивченні літератури. В процесі інтерпретаційної роботи з текстом застосовуються елементи структуралістського, постструктуралістського, психоаналітичного методів, методу рецептивної естетики та архетипної критики.

Під час практичних занять використовуються проблемний, пошуковий, дослідницький методи з елементами гри та високим ступенем взаємодії викладача і студентів.

8. Методи контролю та розподіл балів, що присвоюються студентам

Поточне тестування та самостійна робота								Іспит	Разом
Модуль I				Модуль II					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	50	100
7	6	6	6	7	6	6	6		

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів

9. Методичне забезпечення

1. Ілюстративний матеріал: слайди, відео- та звукові ролики, які доповнюють матеріал лекцій;
2. Літературні та критичні тексти для роботи під час семінарських занять.

10. Рекомендована література

Основна

Художні тексти

1. Biedrzycki M. (MLB). Sofostrofa i inne wiersze. – Kraków, 2007.
2. Cyranowicz M. denpresja. – Warszawa, 2009.
3. Dąbrowski T. Czarny kwadrat. – Kraków, 2009.
4. Dehnel J. Ekran kontrolny. – Wrocław, 2009.
5. Dehnel J. Najdziwniejsze. – Wrocław, 2019.
6. Foks D. Historia kina polskiego. – Wrocław, 2015.
7. Grzebalski M. Drugie dotknięcie. – Legnica, 2001.
8. Jaworski K. Czas triumfu gołębi. – Wrocław, 2000.
9. Kapela J. Życie na gorąco. – Kraków, 2007.
10. Kopyt S. wypisy dla klas pracujących. – Poznań, 2017.
11. Lipszyc J. Mnemotechniki. – Warszawa, 2008.
12. Mueller J. intima thule. – Wrocław, 2015.
13. Podgórnik M. Długi maj. – Wrocław, 2004.
14. Podgórnik M. Dwa do jeden. – Wrocław, 2006.
15. Podsiadło J. Wiersze zebrane. – Warszawa, 1998. – T. 1, 2.
16. Sendeki M. Z wysokości. Parcele. – Wrocław, 2006.
17. Siwczyk K. Emil i my. – Wołowiec, 1999.
18. Siwczyk K. W państwie środka. – Wrocław, 2005.
19. Sommer P. Dni i noce. – Wrocław, 2009.
20. Sosnowski A. Taxi. - Wrocław, 2003.
21. Sośnicki D. Symetria. – Legnica, 2002.
22. Świetlicki M. Czynniki do odwołania. – Wołowiec, 2001.
23. Świetlicki M. Muzyka środka. – Kraków, 2006.
24. Świetlicki M. Pieśni profana. – Wołowiec, 1998.
25. Zadura B. Kopiec kreta. – Wrocław, 2004.
26. Zadura B. Ptasia grypa. – Wrocław, 2002.

Критичні тексти

1. Bolecki W. Polowanie na postmodernistów (w Polsce) oraz inne szkice. – Kraków, 1999.
2. Burkot S. Literatura polska 1939-2009. – Warszawa, 2010.
3. Czaplński P. Ruchome marginesy. Szkice o literaturze lat 90. – Kraków, 2002.
4. Dunin K. Czytając Polskę. Literatura polska po roku 1989 wobec dylematów nowoczesności. – Warszawa, 2004.
5. Dunin-Wąsowicz P. Oko smoka. Literatura tzw. pokolenia bruLionu wobec rzeczywistości III RP. – Warszawa, 2000.
6. Gutorow J. Niepodległość głosu. Szkice o poezji polskiej po 1968 roku. – Kraków, 2003.
7. Klejnocki J. Literatura w czasach zarazy. – Warszawa, 2006.
8. Klejnocki J., Sosnowski J. Chwilowe zawieszenie broni. O twórczości tzw. pokolenia "bruLionu" (1986-1996). – Warszawa, 1996.
9. Maliszewski K. Nowa poezja polska 1989–1999. Rozważania i uwagi. – Wrocław, 2005.
10. Nasiłowska A. Literatura okresu przejściowego 1975–1996. – Warszawa, 2007.
11. Nycz R. Tekstowy świat. Poststrukturalizm a wiedza o literaturze. – Kraków: Universitas, 2003. – S. 11 – 30.
12. Śliwiński P. Przygody z wolnością. Uwagi o poezji współczesnej. – Kraków, 2002.
13. Tryksza A. Barbarzyńcy, klasycyści? Strategie wierszowe w najnowszej poezji. – Lublin, 2008.
14. Wencel W. Nowa Polska, stare idee (o literaturze i jej krytyce w III RP) // Arcana. – 2002. – №43 (1). – S. 85.

Допоміжна

1. 14.44. Poeci Fortu 1996-1999. Wiersze w wyborze B. Zadury. - Wrocław, 2000.
2. Bakuła B. Od "Młodej Polski" do postmodernizmu. – K.: KCU, 2005. – T. II, III.
3. Honet R., Czyżowski M. Antologia nowej poezji polskiej 1990-2000. – Kraków, 2004.
4. Literatura polska XX wieku. Przewodnik encyklopedyczny. – T. 1, 2. – Warszawa, 2000.
5. Po Wojaczku. "BruLion" i niezależni / Pod red. J. Klejnockiego. – Warszawa, 1992.
6. Poeci na nowy wiek / Pod red. R. Honeta. – Wrocław, 2009.
7. Wilczyk W. Antologia. – Kraków, 1999.

Інформаційні ресурси

1. O'haryzm (Słownik literatury polskiej):
http://www.edupedia.pl/words/index/show/493099_slovník_literatury_polskiej-oharyzm.html
2. Polska poezja współczesna: przewodnik encyklopedyczny:
<http://przewodnikpoetycki.amu.edu.pl/encyklopedia>
3. Przewodnik po polskiej poezji współczesnej:
<https://www.polityka.pl/tygodnikpolityka/spoleczenstwo/150512,1,przewodnik-po-polskiej-poezji-wspolczesnej.read>
4. Strony poezji. Polska poezja współczesna: <http://stronypoezji.pl/>